

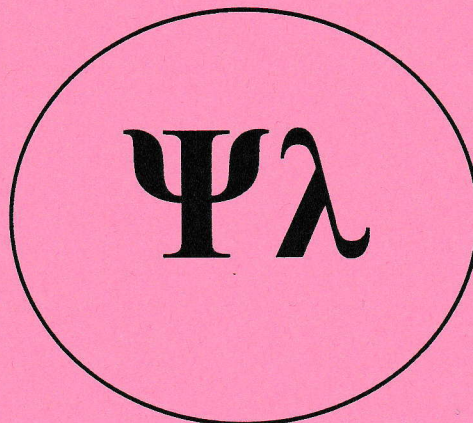
Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

ТЕЗИ
XI Міжнародної науково-практичної конференції

**«ПСИХОЛІНГВІСТИКА В СУЧАСНОМУ
СВІТІ – 2016»**

20-21 жовтня 2016 року

Переяслав-Хмельницький, Україна

Ministry of Education and Science of Ukraine
State Higher Educational Establishment «Pereyaslav-Khmelnytskyi State Pedagogical
University named after Hryhoriy Skovoroda»

THESES
of the 11th International Scientific and Practical Conference

**«PSYCHOLINGUISTICS IN A MODERN
WORLD – 2016»**

October 20-21, 2016

Pereyaslav-Khmelnytskyi, Ukraine

УДК 81'23
ББК 88+81.2-5
П 86

Психолінгвістика в сучасному світі – 2016 : Тези XI Міжнародної науково-практичної конференції (20-21 жовтня 2016 року, Переяслав-Хмельницький) / Відп. ред. Л. О. Калмикова; ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». – Переяслав-Хмельницький: ФОП Домбровська Я.М., 2016. – 164 с.

Редакційна колегія: Л. О. Калмикова, д.психол.н., проф. (відп. ред.), Н. В. Харченко, к.пед.н., доц. (відп. секретар), І. В. Мисан, к.пед.н., ст.викл. (відп. секретар), І. В. Волженцева, д.психол.н., проф., Л. В. Засекіна, д.психол.н., проф., О. М. Корніяка, д.психол.н., гол.н.с., В. П. Коцур д.істор.н., проф., акад. НАПН України, Х. С. Кючуков, д.пед.н., проф., М. В. Лиля, к.психол.н., доц., М. І. Навальна, д.філол.н., проф., М. О. Оран, д.психол.н., проф., Н. Рінгблом, к. філол.н., доц., В. А. Роменкова, к.психол.н., доц., О. С. Ушакова, д.пед.н., проф., Н. О. Фоміна, д.психол.н., проф., О. М. Холод, д.філол.н., проф.

Щорічна науково-практична конференція «Психолінгвістика в сучасному світі» зберігає наукові традиції вітчизняної та зарубіжної психолінгвістики, засновані О. О. Потебнею, Л. С. Виготським, О. Р. Лурією, О. М. Леонтьєвим, М. І. Жинкіним, О. О. Леонтьєвим та іншими видатними мовознавцями і психологами, розвиває існуючі підходи до досліджень психолінгвістичних феноменів, пропонує нові погляди на явища мови і мовлення людини й презентує найновіші результати психолінгвістичних розвідок.

Тези конференції надруковані українською, російською, англійською мовами згідно з напрямками роботи її секцій та висвітлюють різні аспекти психолінгвістичної проблематики, зокрема психолінгвістики розвитку, рефлексивної психолінгвістики, мовної свідомості, мовленнєвої особистості, соціальних комунікацій та багатьох інших аспектів.

У збірнику представлені наукові праці викладачів ВНЗ, наукових співробітників, докторантів, аспірантів, магістрантів – представників України, Німеччини, Швеції, Норвегії, Росії, Латвії.

Рекомендовано вченою радою ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» (протокол № 1 від 30 серпня 2016 р.)

УДК 81'23
ББК 88+81.2-5
П 86

ISBN 978-617-7009-47-2

© ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», 2016

МЕТОДОЛОГІЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ДІАЛОГУ
В ГЛИБИННО-ПСИХОЛОГІЧНОМУ
ПІЗНАННІ ПСИХІКИ

*Тамара Яценко, Юлія Сіденко, Наталія Іванова,
Олександра Педченко (Черкаси),
Любов Галушко (Кіровоград),
Олена Полянничко (Київ),*

У вітчизняній психології глибинна психокорекція представлена методом активного соціально-психологічного пізнання, розробленим у форматі психодинамічної парадигми (Т.С. Яценко).

Методологія, що розвивалась в психодинамічному форматі, окреслила ряд робочих принципів, що сприяють організації продуктивності активного соціально-психологічного пізнання (АСПП), а саме: спонтанність та невимушеність поведінки респондента (незалежно від розмаїття використовуваних прийомів); принцип самовізуалізації змісту психічного респондентом в процесі опредметненої самопрезентації. Це узгоджується з природою цілісної психіки та основним методологічним вимогам – дослідження повинно мати динаміку відповідну об'єктивній сутності психічного. Вказана «оптимізація» глибинного пізнання сприяє вираженню та розширенню можливостей наближення респондента до істинності характеристик власної психіки. Шлях до істини в глибинному пізнанні є непротим з декількох причин, які чітко повинен знати як дослідник, так і майбутній психолог-практик, а саме:

- неможливість прямолінійного пізнання психіки в її цілісності із-за специфіки функціональних характеристик несвідомого, як невід'ємної частини психічного в його цілісності;
- необхідність використання опосередкованих, контекстних засобів, які є передумовою пізнання цілісності психічного в об'єктивних його параметрах (тобто пізнання свідомого);
- узгодження методів контекстного пізнання з характером (специфікою) природи психіки, що відкриває перспективи декодування опредметнених (візуалізованих) засобів, які є формою об'єктивування суб'єктом власної психіки через «реалії», підлеглі ньютонівським законам;
- формування діалогічних способів декодування, дешифрування презентантів, що виражають психіку суб'єкта в опредметнених формах;
- наявність підсумкової та проміжної інтерпретації, що враховує рівноправність семантики вербального та невербального аспектів поведінки респондента.

METHODOLOGY OF DIALOGUE
IN DEEP PSYCHOLOGICAL
COGNITION OF MIND

*Tamara Yatsenko, Yuliia Sidenko, Nataliia Ivanova,
Liubov Halushko, Olena Polianycho
& Oleksandra Pedchenko (Cherkasy)*

In domestic psychology deep psychological correction is represented by an active socio-psychological cognition developed in the psychodynamic paradigm format (T.S. Yatsenko).

The methodology developed in psychodynamic format has outlined a number of operating principles that promote active performance of social-psychological knowledge (ASPP), namely: spontaneity and ease of respondent behavior (regardless the variety of techniques used); self-visualization principle of mental content by the respondent in the process of self-objectification. This is consistent with the integrated nature of mind and basic methodological requirements – research must be objective nature of the dynamics of the mental. The specified «optimization» deep knowledge promotes expression and expansion of opportunities for approach of the respondent to real characteristics of own psyche. The path to the truth in depth knowledge is difficult for several reasons, which researcher, as well as future psychologist-practitioner should know clearly, namely:

- inability of straight knowledge of the psyche in its entirety because of the specific functionality of the unconscious as an integral part of the mental in its entirety;
- need to use indirect, context means that knowledge is a prerequisite mental integrity in its objective parameters (I.e. conscious knowledge);
- harmonizing of contextual knowledge methods with the nature of the (specific) nature of the psyche, which offers the prospect of decoding of objectified (visualized) means that is a form of objectification subject of his own psyche through the «reality», subject to the Newtonian laws;
- formation of dialogical methods of decoding, decryption of presenter expressing the mind of the subject in objectified forms;
- availability of intermediate and final interpretation, which takes into account equality semantics of verbal and nonverbal aspects of the respondent behavior.

Psychodynamic methodology requires formulating another important principle, namely «deep psychological knowledge and correction of psyche cannot succeed outside the organization of dialogic interaction in the system «Psychology – respondent» (P.↔R.), during which there is a «revival» of

Психодинамічна методологія потребує формулювання ще одного важливого принципу, а саме: «глибинно-психологічне пізнання та корекція психіки не можуть бути успішними поза організацією діалогічної взаємодії в системі «психолог-респондент» (П.↔Р.), за якої відбувається «оживлення» опредметнених презентантів психіки та їх перехід (трансформація) в роль посередників, як обопільної ланки між усвідомлюваним та несвідомим. Саме на забезпечення такої передумови глибинного пізнання й направлений принцип «із іншого» (із несвідомого), який націлює на добування емпіричного фактажу об'єктивної істинності психіки шляхом дихотомії зовнішнього та внутрішнього (свідомого та несвідомого), тобто через їх взаємоподіл та взаємоперехід.

Результатом проходження групи АСПП є розширення самосвідомості його учасників і, як наслідок, оптимізація сфери спілкування, гармонізація потреб та форм поведінки, загальна оптимізація психіки, що знижує внутрішню суперечливість та сприяє гармонізації структури психічного в його цілісності. Саме цьому сприяє психокорекційний діалог, що спрямований на надання допомоги суб'єкту у рефлексії його особистісної проблеми (внутрішньої суперечливості психіки). Усвідомлення проблеми потребує від протагоніста власної активності, що виражається в акті рефлексивної комунікації, каталізація якої здійснюється психологом, шляхом діагностичних спроможних запитань. Психокорекційна робота в групах АСПП неможлива без діалогу: глибинні аспекти піддаються пізнанню лише за участі самої особи у діалогічній взаємодії з психологом. Впродовж аналізу результатів психолог апелює до тих чи інших аспектів феноменології поведінки, що дає змогу визначити логічні зв'язки між образною продукцією.

Важливо вміти виокремлювати «тенденції до повторення» істотних психологічних аспектів психіки, що вказують на витоки особистісної проблеми. Вміння психолога *діагностично точно ставити запитання є провідним в АСПП*, що сприяє об'єктивуванню глибинно-психологічних цінностей суб'єкта. Таким чином, теоретично та емпірично доведено, що діалог є життєво необхідною передумовою глибинно-корекційного процесу. Психодинамічний підхід акцентує увагу на феномені цілісності психіки особи, а не на засобах її пізнання. Діалог же пов'язує дві сфери і сприяє їх об'єднанню у процесі АСПП, що сприяє поступовому та багаторівневому просуванню до прояснення глибинних витоків особистісної проблеми суб'єкта. Значущості набуває форма

objectified psyche presenters and their transition (transformation) in the role of intermediaries like mutual link between conscious and unconscious. Principle «from another» (from the unconscious) that focuses on obtaining empirical facts of objective truth by mental dichotomy external and internal (conscious and unconscious), i.e. their mutually distribution and mutual transition aimed at providing such a deep knowledge prerequisites.

The result of the passage of ASPP is to expand the consciousness of its members and as a result, optimization of spheres of communication, harmonization of needs and behaviors, the overall optimization of the psyche, which reduces internal contradiction and promotes harmonization of mental structure in its entirety. It promotes this psycho dialogue that aims to assist the entity in reflection of his personal problems (internal contradiction of psyche). Understanding the problem requires the protagonist's own activity, resulting in a reflexive act of communication, which catalyzing is done by the psychologist during diagnostic of helping questions. Psycho-correctional work in ASPP groups is impossible without dialogue: deep knowledge of aspects exposed only with the participation of the people in dialogic interaction with psychologist. During the analysis of the results psychologist appeals to the different aspects of the phenomenology of behavior that help to define the logical links between figurative products.

It is important to be able to isolate «the tendency to repeat» significant psychological aspects of the psyche, pointing to the origins of personal problems. Ability of psychologist *diagnostically accurate ask questions is leading in ASPP*, which contributes to the objectification deep psychological values of the subject. Thus, it was theoretically and empirically proved that dialogue is a vital prerequisite for deep correction process. Psychodynamic approach focuses on the phenomenon of mental integrity of the person, but not on the means of knowledge. The dialogue also links two areas and promotes their association in the ASPP that promotes gradual and multilevel progress towards clarifying the origins of deep personal problems entity. Form and measure of information presentation to respondent gets significance. Set of a certain number of individual and unique facts conduct dialogue forms the basis for hypotheses and interpretations of evidence psychologist that has expression in statics and dynamics of repeated behavioral material. This dialogue is multifunctional, namely information function is necessary for the accumulation of material diagnostic conclusions; diagnostic and specifying (supporting) helps psychologist to build hypothesis regarding the problems of the protagonist; developing function

та міра подачі інформації респонденту. Набір певної кількості індивідуально-неповторного фактажу поведінки у діалозі створює підґрунтя для доказовості інтерпретацій і гіпотез психолога, що має вияв в статичній та динамічній повторюваності поведінкового матеріалу. При цьому діалог є багатофункціональним, а саме: інформаційна функція полягає у накопиченні необхідного для діагностичних висновків матеріалу; діагностико-уточнювальна (підтверджувальна) сприяє психологу вибудувати гіпотези відносно проблематики протагоніста; розвивальна функція розгортає у просторі і часі фіксовану подію; діагностико-корекційна – допомагає збагнути роз'яснювати латентні мотиви та глибинні витоки його проблемної поведінки, що слугує підґрунтям для прогресивно-корекційних змін суб'єкта.

Дана робота мала на меті підкреслити важливість не лише опредметнення психіки, а і «оживлення» емотивного наповнення презентантів у діалогічній взаємодії психолога з респондентом.

unfolds in space and time fixed event; diagnostic and corrective ones – helps understand and explain latent motives underlying the origins of its bad behavior, which serves as the basis for progressive correction changes of the subject.

This work was intended to emphasize the importance not only the objectification of mind, but a «revival» of presenter emotive content in dialogic interaction of psychologist with the respondent.